

Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i Psykiatri

Psykiatrisk Center København (12 mdr.)

Målbeskrivelse 2016

Godkendt 2024 af videreuddannelsesråd øst

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for psykiatri, opnås i det daglige arbejde på afdelingerne. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de afdelinger som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen (<https://www.sst.dk/da/uddannelse/speciellaeger/maalbeskrivelser/psykiatri>).

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

PCK: Psykiatrisk Center København

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
0. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	4
0.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	6
0.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	6
0.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet	6
Psykiatrisk Center København	6
1.1 Præsentation af afdelingen	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen	7
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	7
1.1.3 Uddannelsesvejledning	7
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	7
1.2 Uddannelsesplanlægning	7
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	7
Ambulatoriefunktionen	7
Stuegangsfunktionen	7
Tværfaglig konference/teamkonference/behandlingsplansmøder	8
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	8
1.3.1 De 7 lægeroller	8
1.3.2. Afdelingsspecifik uddybning af de 7 lægeroller	9
1.3.3. Kompetencekrav I-stilling	11
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	16
1.4.1 Kursusdeltagelse	16
I-kursus	16
Pædagogik II	16
Psykoterapi	16
1.5 Forskning og udvikling	17
1.6 Anbefalet litteratur	17
2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	18
2.1 Inspektorrapporter	18
2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	18

0. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
<i>Klinikchef</i>	Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skema-lægger, der lægger arbejdsplanen. UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske

		vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluerings af den lægelige videreuddannelse").

0.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder. Uddannelseslægen og hovedvejleder er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af UAO, samt uddannelseslægen.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler.

0.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk www.uddannelseslaege.dk. Uddannelseslaege.dk findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

0.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder, at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til specialets PKL.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen.

Psykiatrisk Center København

Reservelæge. Psykiatrisk Center København (PCK). Varighed 12 måneder.

1.1 Præsentation af afdelingen

PCK er Danmarks største psykiatriske center, og er et fagligt spændende og forskningsstærkt center med mange dygtige og engagerede psykiatere. Centret er kendt for at være i front med nye behandlingstilbud, som udspringer af den anerkendte forskning, der udføres i centret. På PCK er der et godt sammenhold - og en vilje til at sikre et lærende arbejdsmiljø.

Vi modtager og behandler voksne psykiatriske patienter inden for de almene psykiatriske områder, og har derudover en meget høj andel af regions- og højtspecialiserede funktioner: Affektive lidelser, angst, OCD, somatiseringstilstande, sexologi, selvmordsforebyggelse, neuropsykiatri, herunder psykiatrisk vurdering ved epilepsikirurgi, ældrepsykiatri og militærpsykiatri.

Centeret spænder således fagligt meget bredt og har stærke forskningsmiljøer indenfor affektive lidelser, neuropsykiatri, sexologi, skizofreni og socialpsykiatri organiseret under flere professorer.

PCK's optageområde udgøres af Københavnerområderne Østerbro, Indre By, Nordvest, Nørrebro, Frederiksberg og Vanløse og dækker ca. 430.000 borgere. Vi har mere end 1300 ansatte, ca. 260 psykiatriske senge, ca. 200.000 ambulante kontakter og 8500 skadestuebesøg/akut psykiatrisk hjælp (APH) årligt.

Centeret er organisatorisk placeret i Region Hovedstadens Psykiatri, og geografisk placeret på 3 matrikler (Frederiksberg, Gentofte og Bispebjerg), samt i en række ambulante enheder i optageområdet.

Den fælles akutmodtagelse for alle matrikler er beliggende på Bispebjerg med døgnåben skadestue. På Bispebjerg ligger endvidere de tre akutmodtage afsnit hvoraf en er åben og to er lukkede,

På de øvrige matrikler er der en blanding af åbne og intensive afsnit. Visitationen til sengeafsnittene sker via akutmodtagelsen på Bispebjerg og alle indlæggelser påbegyndes i dette regi.

I løbet af 2020-2030 vil der bygges Ny Psykiatri Bispebjerg hvor, på sigt, samtlige sengeafsnit vil samles.

Som en del af et universitetshospital er det en vigtig opgave for PCK, at tilbyde den bedst mulige uddannelse med vægt på udviklende og inspirerende læringsmiljøer. Der fokuseres på en tæt kobling mellem klinik og forskning samt understøttelse af forskningsaktiviteter.

Centralt personale på PCK

Centerchef, Line Duelund Nielsen

Klinikchefer, Lone Baandrup (Bispebjerg og Gentofte), Ulla Knorr (Frederiksberg), Birte Smidt (Ambulatorier)

Uddannelsesansvarlige overlæger (UAO):

- Simon Gartner (BBH) simon.ploug.gartner@regionh.dk
- Thomas Kirkegaard (ambulant) Thomas.kirkegaard@regionh.dk
- Maria Faurholt-Jepsen (Frederiksberg) maria.faurholtjepsen@regionh.dk

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet et særskilt introduktionsprogram, som du følger de første dage.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Aktuelt er ansvaret for den lægelige uddannelse fordelt på fire UAO'er i tæt samarbejde med klinikcheferne.

Derudover er der flere UKYL såvel som professorer og en psykoterapi ansvarlig overlæge.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Vejlederkorpset består af ca. 40-45 speciallæger samt et varierende antal uddannelseslæger.

Alle læger opfordres til at udvikle sig som vejleder og skal deltage i et obligatorisk vejlederkursus i regionen og bliver derudover løbende orienteret om øvrige muligheder for kompetenceudvikling i form af kurser og workshops i regionen, foruden de lokale tiltag.

Vejledersamtalerne afholdes som minimum en gang månedligt.

Din hovedvejleder er – sammen med dig - ansvarlig for at udarbejde en uddannelsesplan i starten af din ansættelse som løbende opdateres og påføres uddannelseslæge.dk

Uddannelsesansvarlige overlæger afholder sammen med klinikchefer lægefordelingsmøder ca. hver 6.mdr. mhp. placering i centret under hensyntagen til uddannelse og andre behov.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Der tilstræbes placering i klinikken efter behov og ønsker.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Der tilstræbes en uddannelsesmæssig forsvarlig fordeling af vagt og stuegangsarbejde. Der tilstræbes desuden deltagelse i undervisningsfora samt mulighed for løbende supervision.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Ambulatoriefunktionen

Supervision og kompetencevurdering i ambulatoriet foregår som mesterlære. Arbejde i ambulatorie introduceres efter aktuelle kompetenceniveau.

Stuegangsfunktionen

Det tilstræbes at stuegange sker under supervision – og når uddannelseslægen er klar sker kompetencevurderingen ligeledes i forbindelse med stuegangen.

Stuegangsfunktionen er afhængig af hvilket afsnit den foregår på og der er derfor forskellige former, som lægen løbende introduceres til.

Tværfaglig konference/teamkonference/behandlingsplansmøder

I starten af ansættelsen vil uddannelseslægen deltage uden selvstændig funktion. Efter at have deltaget i flere konferencer vil uddannelseslægen få ansvar for at fremlægge enkelte patienter og styre konferencen under supervision af mere erfaren kollega. Efterhånden vil uddannelseslægen overtage hele konferencen under supervision og efter kompetencevurdering kunne gennemføre konferencen selvstændigt. Dette forventes opnået efter 6-12 måneder.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

1.3.1 De 7 lægeroller

Kompetencer

Kompetencer omfatter 1) viden og færdigheder, 2) evne til at omsætte viden og færdigheder samt drage nytte af personlige evner i praksis, og 3) personlige evner og holdninger.

De 7 lægeroller blev beskrevet i 2003 og justeret i 2013, så de passer til speciallægens fremtidige arbejde og tager afsæt i konkrete arbejdsituationer fra lægens dagligdag.

Rollerne er placeret med den medicinske ekspert, lægefagligheden i centrum og indgår i varierende grad afhængig af arbejdsopgavens karakter. Oftest er flere af rollerne i spil samtidig og der er tale om en dynamisk model, hvor der i nogle perioder vil være mere fokus på nogle roller frem for andre (se fuld beskrivelse i rapporten om de 7 lægeroller):

Medicinsk ekspert / lægefaglig. Lægens rolle som medicinsk ekspert/lægefaglig er at varetage diagnostiske/terapeutiske opgaver, som omfatter styring af situationer, hvor der skal foretages lægefaglige prioriteringer og beslutninger.

Kommunikator. Lægens rolle som kommunikator er at formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller i en respektfuld dialog med relevante parter som patienter/pårørende, fagfæller og andre samarbejdspartnere.

Samarbejder. Lægens rolle som samarbejder er at tage initiativ til, deltage i og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde/teamsamarbejde i varetagelse af kerneopgaven på individ-, organisations- og samfunds niveau.

Leder / administrator / organisator. Lægens rolle som leder/administrator/organisator omfatter personligt lederskab og ledelse af andre, organisering af arbejdet og prioritering af tilgængelige ressourcer.

Sundhedsfremmer. Lægens rolle som sundhedsfremmer er at motivere og yde indflydelse på det enkelte individs og systemets sundhedsadfærd gennem vejledning og rådgivning, og initiere og gennemføre relevante profylaktiske tiltag.

Akademiker / forsker og underviser. Lægens rolle som akademiker / forsker og underviser er at omsætte forskning til evidensbaseret klinik. Lægen skal forholde sig undrende og stille spørgsmål til egen og andres praksis samt anvende en videnskabelig tilgang i besvarelse af disse. Lægen skal bidrage aktivt til udvikling af faget gennem deltagelse i forsknings- og udviklingsprojekter.

Professionel. Lægens rolle som professionel indebærer, at lægen skal forvalte sin faglighed i overensstemmelse med lovgivningen, lægeløftet og sin egen personlige integritet. Det sker i erkendelse af de etiske dilemmaer og den kompleksitet i opgavevaretagelsen, lægen møder i dagligdagen. Den professionelle rolle har dermed en mere omsluttende og støttende funktion i forhold til de andre roller.

1.3.2. Afdelingsspecifik uddybning af de 7 lægeroller

Nedenstående beskrivelse af afdelingens uddannelsesmiljø tager udgangspunkt i de 7 lægeroller.

Medicinsk ekspert/lægefaglig/kommunikator

Som uddannelseslæge på PCK har du gode muligheder for at udvikle dine kompetencer indenfor medicinsk ekspert.

Diagnostiske udredning og behandling af personer med psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser opnås dels i de akutte modtageafsnit, og dels i de intensive og almene sengeafsnit. Her er der også mulighed for at opnå færdigheder med retspsykiatriske patienter.

Regionsfunktioner:

Højt specialiserede funktioner

- Døgnåben psykiatrisk akutmodtagelse med et stort 9-døgnsafsnit
- Ti intensive afsnit, herunder gerontopsykiatrisk afsnit
- Syv almene åbne sengeafsnit,
- Tre affektive specialafsnit
- Fire psykiatriske ambulatorier med FACT-teams
- Fire OPUS teams – ambulant behandlingstilbud til unge med debuterende psykose eller psykoseliggende symptomer
- Ældrepsykiatrisk ambulatorium
- To psykoterapeutiske ambulatorier for pakkeforløb for affektive lidelser, tilpasningsreaktioner, PTSD (angst- og depressionstilstande) samt personlighedsforstyrrelser

PCK har tilsynsfunktion på Bispebjerg og Gentofte Hospital såvel som Rigshospitalet.

ECT: Der er på alle matrikler ECT ansvarlige overlæge med ansvar for behandling og oplæring af yngre læger:

Den yngre læge oplæres i procedure ved følgevagter og teoretisk kursus.

Psykoterapi:

I begge psykoterapeutiske ambulatorier er udnævnt psykoterapiansvarlig overlæge/ afdelingslæge, som er behjælpelig med opstart af psykoterapiforløb.

Tilmelding til Introduktionskursus i Psykoterapi sker via Kursusportal.

Supervision:

Foregår løbende ved

- Klinisk vejledning
- Daglig supervision på konferencer
- SIF (speciallæge i front)
- Løbende feedback på skadesedler og tilsyn
- Daglig morgensupervision af vagtarbejde på alle matrikler
- Obligatoriske vejledermøder med hovedvejleder

Ledelsesmæssige/administrator/organisator/kommunikator

De ledelsesmæssige/administrative kompetencer opnås i forbindelse med almindelig vagt og stuegangsarbejde. Her lægges vægt på disponering af arbejdsopgaver, visitering af patienter, opfølgning på planer og prioritering af egen tid og ressourcer.

Der er flere administrative/ledelsesmæssige opgaver som yngre læge på PCK, herunder uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL), tillidsrepræsentant (TR), TR-suppleant og arbejdsmiljørepræsentant. Foruden disse officielle, tillægsudløsende funktioner nedsættes der jævnligt arbejdsgrupper og afholdes events med repræsentanter fra yngre lægegruppen. Endvidere er der ledelse af forstuegang, deltagelse i forbedringstavlemøder og deltagelse i fx patientklagenævnmøder.

Samarbejder

Rollen tilegnes gennem fx tilsynsfunktion og akutmodtagelse, netværksmøder og tværsektorielt samarbejde samt ved almindeligt dagligt samarbejde mellem alle faggrupper.

Sundhedsfremmer

Rollen som sundhedsfremmer, sker i det daglige vagt- og stuegangsarbejde. Der vil være mulighed for deltagelse i psykoedukation og udarbejdelse af materiale til dette på de forskellige afsnit. Rollen tilegnes også i det daglige arbejde med livsstilsfaktorer, misbrug og forebyggelse af medicinsvigt og tilbagefald

Akademiker

Grundlæggende vil kompetencen kunne opnås i forbindelse med fremlæggelse ved konferencer på respektiver matrikler, flere gange dagligt.

Under ansættelsen løbende fremlæggelser på kliniske konferencer, journalclubs, forskningsdage etc.

På alle matrikler er der et veludbygget program for undervisning, som lægen opfordres til at deltage i.

Professionel

Ved vagtsupervision som finder sted dagligt kan du få feedback om din professionelle rolle i forhold til egne reaktioner i patient-, pårørende- og samarbejdsrelationer.

Rollen kan desuden uddybes i samtaler med kollegaer og vejleder.

1.3.3. Kompetencekrav I-stilling.

Målbeskrivelsen i psykiatri

Målbeskrivelsen er det overordnede dokument, der bl.a. indeholder kompetencekrav, eksempler på relevante delmål, læringsmetoder og evalueringsstrategier. Målbeskrivelsen kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside – læs under **"målbeskrivelse"** se nedenstående link.

<https://www.sst.dk/da/uddannelse/speciallaeger/maalbeskrivelser/~media/CFA6353000444CB09A4C50404426BC9E.ashx>

Kompetencer			Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e) Forslag til kompetencekort
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)		
I 1	Psykiatrisk Interview	Kunne gennemføre og strukturere et psykiatrisk interview af såvel akutte som elektive og indlagte patienter med henblik på indsamling af relevante data (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Klinisk arbejde under observation.	Struktureret klinisk observation Kompetencekort 7 Antal: minimum 10 samtaler indenfor mindst 4 diagnostiske hovedgrupper
I 2	Farlighedsvurdering	Gennemfører risikovurderinger af selvmordsadfærd og farlighed (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Kurser i konflikthåndtering og selvmordsforebyggelse. Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation Kompetencekort 2 Antal: Minimum 3

I 3	Somatisk vurdering	Kunne vurdere og undersøge patientens somatiske tilstand, tage stilling til videre udredning og vurdere den somatiske tilstands relation til de psykiatriske symptomer (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Undersøgelse af patienter i den kliniske hverdag samt deltage i arbejdet i akutmodtagelser samt deltagelse i tilsynsfunktionen. Klinisk arbejde under supervision	Struktureret klinisk observation Kompetencekort: 4 Antal: Minimum 10 patienter
I 4	Psykiatrilov og Retspsykiatri	Kunne redegøre for og korrekt efterleve lov om tvang i psykiatrien. Kende egne begrænsninger og vide hvornår man skal have approberet sine beslutninger af senior kollega. Have kendskab til, at der gælder særlige regler for retspsykiatriske patienter med hensyn til rammer for indlæggelse og udskrivelse samt særlige forhold vedrørende besøgsforbud mm. (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Varetage tvangssituationer i vagtarbejde. Deltagelse i patientklagenævns-møder. Klinisk arbejde under supervision	Struktureret vejledersamtale og Audit på skriftligt materiale Kompetencekort 5 Antal: Journalaudits på minimum 10 journaler samt minimum 10 tvangsprotokoller
I 5	Ratingskalaer og semistrukturerede interview	Have kendskab til forskellige psykometriske skalaer og semistrukturerede interview. (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Deltage i og udføre fællesrating torsdagskonferencer.	Struktureret klinisk observation ud fra den anvendte skala. Kompetencekort 6 Antal: Mindst 2 patientcases

I 6	Patientpræsentation	Kunne fremlægge en sygehistorie mundtligt - kort og relevant, så kollegaer kan videreføre igangsat udredning og behandling. Kunne præsentere en klinisk problemstilling fokuseret, kort og struktureret, med henblik på at få faglig vejledning af senior læge i en grad, så man efterfølgende selv kan varetage videre udredning og behandling (Kommunikator)	1. Fremlæggelse af akutte problemstillinger ved vagtskifte 2. Fremlæggelse af patienter, man selv har modtaget ved konference 3. Fremlæggelse af kliniske problemstillinger fra indlagte og ambulante patienter i konferencefora	Struktureret klinisk observation ved Konferencefremlæggelse Patientpræsentation og Vagtoverlevering Antal: 1. Vagtoverlevering: minimum 5 gange 2. Nyindlagte ved morgenkonference: minimum 5 gange 3. Konference: minimum 5 gange. Kompetencekort 8
I 7	Kommunikation	Kunne gennemføre en samtale på empatisk vis med en patient eller en pårørende. Patient/pårørende skal hurtigt blive klar over formål og rammer for samtalen, skal undervejs føle sig hørt, informeret og respekteret, samtykke skal indhentes når relevant, og samtalens konklusion skal fremstå klart (Kommunikator)	Klinisk arbejde Teoretisk viden fra I-kursernes kommunikationsundervisning inddrages i det kliniske arbejde	Struktureret klinisk observation Kompetencekort 3 Antal: Minimum 3 samtaler

I 8	Litteraturkonference	Kunne præsentere en klinisk problemstilling på systematisk og akademisk vis, idet den skal være belyst fra flere vinkler. Præsentationen kan munde ud i et diskussionsoplæg uden endelig konklusion. (Akademiker/Forsker/Underviser)	Lægen identificerer en relevant klinisk problemstilling, evt. i samråd med vejleder, og laver en mindre litteratursøgning, <i>hvorefter dette fremlægges til drøftelse ved lægekonference tirsdag morgen. Der er planlagt min 1 fremlæggelse til tirsdags undervisning.</i>	EBM opgave (Evidence based medicine) Kompetencekort 9 Antal: Minimum 1 fremlæggelse
I 9	ECT	Kunne gennemføre ECT-behandling inklusive forberedelser af patienten og redegøre for indikationerne samt teorien bag behandlingen. Kunne informere patienter og pårørende. (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Gennemføre behandlinger under supervision og derefter selvstændigt. Gennemgå lokal oplæring	Struktureret klinisk observation. Kompetencekort 10 Antal: Minimum 4 behandlinger
I 10	Psykopatologi	Kunne udfærdige en psykiatrisk journal med en overskuelig opbygning og med relevant terminologi herunder udfærdige en grundig beskrivelse af patienten. Kunne skelne mellem patienternes subjektive oplevelser og de kliniske fund. Kunne identificere de almindeligste psykiatriske lidelser i henhold til gældende diagnoseklassifikationer (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Klinisk arbejde under supervision Selvstudium Konferencer	Struktureret vejledersamtale Kompetencekort 1 Antal: minimum 10 journaler/ skadenotater Se endvidere bilag 1.

I 11	Psykofarmakologi	Kunne redegøre for anvendelsen af anti-psykotika, antidepressiva, stemningsstabiliserende medicin og benzodiazepiner, dvs. have kendskab til indikationer, virkninger, bivirkninger (UKU), farmakokinetik, farmakodynamik, interaktioner samt vanlig dosis og reguleringer heraf (Medicinsk ekspert/Lægefaglig)	Selvstudium SST vejledninger Klinisk arbejde under supervision <i>Deltagelse i klinisk farmakologiundervisning på PCB</i> <i>Inddrage farmakolog på PCB til vurdering ved behov.</i>	Strukturerede Vejledersamtaler Eventuelt audit på skriftligt materiale
I 12	Etik	Kunne redegøre for relevante etiske overvejelser i behandlingen af den psykiatriske patient og især i forbindelse med tvang. Kunne sikre patientens integritet og værdighed. Kunne overholde tavshedspligten (Professionel)	Dialog med kollegaer ved konferencer og i det daglige arbejde. <i>Deltage i SME konferencer (fredag morgen) Der er planlagt minimum 1 deltagelse med egen case pr. ophold.</i>	Vejledersamtaler
I 13	Ledelse i vagtfunktionen	Være bevidst om, at der i vagtarbejdet er indbygget en ledelsesfunktion. Kunne vurdere, prioritere og disponere ressourcer og egen tid samt koordinere med plejepersonale og øvrige lægekolleger. Kunne uddelegere arbejdsopgaver. Kunne sikre ordinationers gennemførelse. Kunne samarbejde med mere erfarent personale og gennemføre lægelige beslutninger. Kende egne begrænsninger og vide, hvornår man skal rådføre med kollega (Leder/Organisator/Administrator)	Klinisk arbejde i vagter med efterfølgende supervision af ledelsesfunktionen.	Struktureret klinisk observation Vejledersamtaler

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

PCK har et udførligt undervisningsprogram med indhold samtlige dage. Noget undervisning foregår fælles for alle matrikler og ambulatorier over videokonference system, og andre elementer foregår mere lokalt.

Kurser udover obligatoriske kurser under uddannelse samt kongresdeltagelse aftales lokalt mellem uddannelsessøgende læge, hovedvejleder og klinikchef.

1.4.1 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i det obligatoriske generelle kursus Vejledning (se herunder).

Kurstitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Vejledning	2 halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding, læs mere her: http://www.videreuddannelsen-nord.dk/introduktionsuddannelse/obligatoriske-kurser-introduktionsuddannelsen/

I-kursus

I-kurset er et teoretisk kursus, der kan gennemføres under I-uddannelsen. I-kursus er ikke obligatorisk, men en række kompetencer fra målbeskrivelsen kan opnås ved at have gennemført I-kursus. DPS anbefaler, at uddannelsessøgende i I-stilling gennemfører kurset. Er du i tvivl, kan du drøfte dette med din vejleder.

Kurserne afholdes tre steder:

Uddannelsesregion Nord – Mail ansøgningen til: lisbeth.mikkelsen@stab.rm.dk (januar måned)

Uddannelsesregion Syd – Mail ansøgningen til: i-kursus@a9s.dk (august måned)

Uddannelsesregion Øst - Mail ansøgningen til: psykintrokursus@gmail.com (januar måned)

Kurserne starter forskudt af hinanden. Man søger det kursus som starter tidligst i forhold til din stilling. Skulle kurset være fyldt så sendes ansøgningen naturligvis videre til næste kursus.

Pædagogik II

Dette kursus omhandler vejledning og er obligatorisk under I-stilling:

Uddannelsesregion Syd: [Region Syddanmark](#)

Uddannelsesregion Nord: [Region Midt- & Nordjylland](#)

Uddannelsesregion Øst: [Region Hovedstaden](#) [Region Sjælland](#)

Psykoterapi

Grunduddannelsen i psykoterapi er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen i psykiatri (jvf. Sundhedsstyrelsen bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007). For nærmere informationer se Dansk Psykiatrisk Selskabs hjemmeside.

Det anbefales, at grunduddannelsen påbegyndes under introduktionsuddannelsen.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (klinikchef) om kursets placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurset.

Vær opmærksom på at der kan være lang venteliste til nogle kurser, hvorfor tilmelding bør ske hurtigst muligt

Kongresser – hvis relevant for denne del af uddannelsesforløbet.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomende af den ledende overlæge.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Forskning og udvikling

PCK er førende nationalt og internationalt indenfor en lang række psykiatriske forskningsområder.

PCK tilskynder enhver uddannelsessøgendes ønske om at involvere sig i forskningsaktiviteter. Der er på PCK ansat fem professorer som hver har deres særlige interesseområde. Derudover er der en række andre overlæger med særlig interesse og forstand indenfor forskning. Alle kan være behjælpelige med inspiration til udarbejdelse af forsknings- og udviklingsprojekter enten som forløbere for et ph.d-studium eller til forsknings-træningsopgaven.

Der er løbende et stort antal ph.d.-studerende og post.doc.s tilknyttet forskningsenhederne.

1.6 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. I introduktionsmaterialet er vedlagt de vigtigste links til vejledninger.

2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.uddannelseslaege.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Sundhedsstyrelsens Inspektorordning](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.uddannelseslaege.dk.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.uddannelseslaege.dk under evalueringsstatistik. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

2.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

3. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger; se *ovenfor*.

Der henvises til Dansk Psykiatrisk Selskabs hjemmeside: [Uddannelsesansvarlige overlæger i Region Øst](#)

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på Sekretariatets hjemmeside: [Lektoroversigt](#)

---

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <https://www.sst.dk/da/viden/sundhedsvaesen/uddannelse/uddannelse-af-speciallaeger/inspektorordning>

Specialeselskabets hjemmeside

www.dpsnet.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning ift. introduktionsstillinger: [Karriererådgivning](#)